

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Димитър Георгиев Николов, д.м.

Секция Нефрология, II Катедра Вътрешни болести, Медицински
Университет Пловдив

На дисертационния труд на Д-р Елена Димитрова Борисова за
присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, 7.1.
„Медицина“ по докторска програма „Вътрешни болести“ Медицински
университет Плевен

Заповед 4431/26.07.2024, Медицински Университет-Плевен

**Тема: “ЗНАЧЕНИЕ НА БЪБРЕЧНОТО ЗАСЯГАНЕ ПРИ
ПАЦИЕНТИ С ХОББ – КЛИНИЧНИ, ЛАБОРАТОРНИ И
ИМУНОЛОГИЧНИ ПАРАМЕТРИ”**

Автор: Д-р Елена Димитрова Борисова

Научен ръководител: Доц. Д-р Павлина Цветкова Николова, д. м.

Доц. Д-р Милена Красиминова Николова-Влахова, д. м.

1. Кратки биографични данни.

Д-р ЕЛЕНА ДИМИТРОВА БОРИСОВА е родена в гр. Сливен
през 1969 г. Придобива средно образование през 1987 г. в ЕСПУ „Иван
Вазов” гр. Плевен.

Завършено висше образование през 1993 г. - ВМИ – Плевен. . От
2002 г. признатата специалност по вътрешни болести.От 2005 г. -
призната специалност по пневмология и фтизиатрия От м. януари 1998
г. до момента работи като лекар специалист в ОИЛ на Клиника по
пневмология и фтизиатрия към “УМБАЛ- д-р Георги Странски “ ЕАД-
гр. Плевен. От 2022 г. м. февруари до момента работи като асистент
към Катедра „Пропедевтика на Вътрешните Болести“,

Член е на Български лекарски съюз, Българско дружество
Белодробни болести, Европейско респираторно дружество (ERS), Съюз
на учените в България.

Представеният комплект материали, Дисертационен труд и Автореферат е в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научна степен и заемане на академични длъжности в МУ – Плевен.

Обща характеристика на представения дисертационен труд. Дисертационният труд е правилно структуриран, в обем от 175 машинописни страници. Онагледен е с 58 фигури, 7 таблици. Цитирани са 345 автора, 10 на кирилица, 171 от всички са публикувани в последните десет години.

2. Актуалност на тематиката.

Темата на дисертационния труд е актуална както в теоретичен, така и в научно-практически аспект.

В последните години обект на активно проучване е връзката между хроничното бъбречно заболяване и хроничната обструктивна белодробна болест. Целта на дисертационния труд е да оцени значението на бъбречното засягане при пациенти с ХОББ по отношение промените на основни клинични, лабораторни и имунологични показатели.

Литературният обзор е написан в 50 страници и добре представя известните до момента знания и нерешените по отношение на темата проблеми. Литературният обзор завършва с обобщаващ извод, който мотивира решението за реализиране на обстойно научно проучване под формата на дисертационен труд върху оценка на значението на бъбречното засягане при ХОББ.

Във връзка с литературните данни е определена и **целта** на дисертацията. **Да се проучи значението на бъбречното засягане при пациенти с ХОББ по отношение промените на основни клинични, лабораторни и имунологични показатели.**

Целта е ясно и точно формулирана и напълно отговаря на поставената теза в заглавието на дисертационния труд.

За изпълнение на поставената цел, д-р Елена Борисова поставя **оптимален брой от пет задачи**, в които ясно и аргументирано са формулирани поставените проблеми. Задачите са конкретни, изпълними и отговарят на определената цел в дисертационния труд.

Методично научното изследване е **добре планирано.**

„Материал и Методи” е ясно структуриран, подбрани са съвременни методи на изследване, които отговарят на поставените цел и задачи.

Извършените проучвания в дисертацията са върху група от 210 пациента с ХОББ. От проучваните пациенти 35% са с ХОББ и хронично бъбречно заболяване.

Дизайнът на проучването е съставен добре. Използвани са съвременни статистически методи, които позволяват решаване на поставените задачи.

Резултатите от проведените изследвания са добре представени. Онагледени са със 7 таблици и 58 графики. Получените резултати са компетентно интерпретирани. Прави впечатление отличният клиничен анализ на получените резултати.

Въз основа на детайлно разработените глави на дисертацията и анализ на получените данни д-р Елена Борисова представя **11 Извода**, които са със значима както фундаментална и теоретична, така и със съществена практическа насоченост. По-значимите от тях са: ХБЗ е по - често срещано при продължителност на ХОББ над 10 години. Наличието на сърдечно-съдово заболяване е фактор за развитието на ХБЗ при болни с ХОББ; Пациентите с хипертонична сърдечна болест и ХОББ развиват по-често ХБЗ; Пациентите с ХОББ, които имат наднормено телесно тегло или затлъстяване развиват по-често ХБЗ. **Основен извод на дисертационния труд е, че липсват достатъчно епидемиологични, клинични и лабораторни данни за директна, причинно-следствена връзка между ХОББ и ХБЗ.**

Научните приноси, обобщени от дисертантката мога да определя като оригинални и едновременно с това и практически

Във връзка с дисертационния труд, д-р Е. Борисова представя три публикации по темата на дисертацията, в които дисертанта е първи автор. Една от статиите е в списание с IF. Представени са пет участия в конгреси и конференции, две от които са в чужбина. Част от представените данни в дисертационния труд са резултат от реализирането на три Научни проекта, финансирани от МУ, Плевен: 2022, 2023 и 2024 г.

Заклучение: Въз основа на гореизложеното, считам, че дисертационният труд на д-р Елена Димитрова Борисова представлява напълно завършена разработка с отлично научно качество и значимо практическо приложение. Научният труд е правилно построен, с точно подбрана методология, изпълнени задачи и достоверни научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос и отговаря на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника на МУ Плевен.

Представеният научен труд показва, че д-р Елена Борисова притежава необходимите теоретични познания и професионални умения, като ясно демонстрира качества и способности за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради това, **давам своята положителна оценка и убедено предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” на д-р Елена Димитрова Борисова,**

На основание чл.59 от ЗЗЛД

Доц. Д-р Димитър Николов, д.м.

05.12.2025 г.

OPINION

by Assoc. Prof. Dimitar Georgiev Nikolov, MD, PhD Nephrology Section, Second
Department of Internal Diseases,
Medical University – Plovdiv

On the dissertation thesis of Dr. Elena Dimitrova Borisova for the award of the educational and scientific degree “Doctor (PhD)”, professional field 7.1 “Medicine”, doctoral program “Internal Medicine”, Medical University – Pleven

Order No. 4431/26.07.2024, Medical University – Pleven

Title: “THE SIGNIFICANCE OF RENAL INVOLVEMENT IN PATIENTS WITH COPD – CLINICAL, LABORATORY AND IMMUNOLOGICAL PARAMETERS”

Author: Dr. Elena Dimitrova Borisova

Scientific Supervisors: Assoc. Prof. Pavlina Tsvetkova Nikolova, MD, PhD Assoc. Prof. Milena Krasimirova Nikolova-Vlahova, MD, PhD

Brief biographical data

Dr. ELENA DIMITROVA BORISOVA was born in Sliven in 1969. She completed her secondary education in 1987 at Ivan Vazov Secondary School, Pleven. She graduated with a higher medical education in 1993 from the Higher Medical Institute – Pleven. In 2002 she acquired a specialty in Internal Medicine, and in 2005 a specialty in Pulmonology and Phthysiology. From January 1998 to the present she has worked as a specialist physician in the ICU of the Clinic of Pulmonology and Phthysiology at “Dr. Georgi Stranski” University Hospital, Pleven. Since February 2022 she has been working as an Assistant at the Department of Propedeutics of Internal Diseases.

She is a member of the Bulgarian Medical Association, the Bulgarian Society of Pulmonary Diseases, the European Respiratory Society (ERS), and the Union of Scientists in Bulgaria.

The submitted set of documents, including the dissertation thesis and abstract, complies with the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Conditions and Procedures for the Acquisition of Academic Degrees and Holding Academic Positions at Medical University – Pleven.

General characteristics of the dissertation

The dissertation is correctly structured and comprises 175 typewritten pages. It is illustrated with 58 figures and 7 tables. A total of 345 authors are cited, 10 in Cyrillic; 171 of all cited publications have been published within the last ten years.

Relevance of the topic

The topic of the dissertation is relevant both theoretically and scientifically/practically.

In recent years, the relationship between chronic kidney disease and chronic obstructive pulmonary disease has been an object of intensive research. The aim of this dissertation is to assess the significance of renal involvement in patients with COPD with regard to changes in major clinical, laboratory and immunological parameters.

The literature review spans 50 pages and appropriately presents the currently available knowledge and unresolved issues related to the topic. It ends with a summarizing conclusion that motivates the decision to conduct an in-depth scientific study in the form of a dissertation assessing the significance of renal involvement in COPD.

On the basis of the literature data, the aim of the dissertation is defined. **To study the significance of renal involvement in patients with COPD in relation to changes in major clinical, laboratory and immunological parameters.**

The aim is clearly and precisely formulated and fully corresponds to the thesis presented in the title of the dissertation.

To achieve this aim, Dr. Elena Borisova has formulated an optimal number of five tasks, in which the addressed problems are clearly and argumentatively defined. The tasks are specific, feasible and correspond to the stated aim of the dissertation.

Methodologically, the scientific research **is well planned**.

The “Materials and Methods” section is clearly structured. Contemporary research methods have been selected that correspond to the stated aim and tasks.

The studies included in the dissertation were performed on a group of 210 patients with COPD. Of the studied patients, 35% had both COPD and chronic kidney disease.

The study design is well constructed. Modern statistical methods have been applied, allowing for the resolution of the defined tasks.

The results of the conducted studies are well presented and illustrated with 7 tables and 58 graphs. The obtained results are competently interpreted, with an excellent clinical analysis of the findings.

Based on the detailed development of the dissertation chapters and analysis of the obtained data, Dr. Elena Borisova presents 11 conclusions, which have significant fundamental and theoretical value as well as substantial practical relevance. Among the most important are: – Chronic kidney disease is more common when the duration of COPD exceeds 10 years. – The presence of cardiovascular disease is a factor in the development of chronic kidney disease in patients with COPD. – Patients with hypertensive heart disease and COPD develop chronic kidney disease more frequently. – Patients with COPD who are overweight or obese develop chronic kidney disease more often.

A principal conclusion of the dissertation is that there are insufficient epidemiological, clinical and laboratory data to establish a direct causal relationship between COPD and chronic kidney disease.

The scientific contributions summarized by the doctoral candidate may be defined as original and at the same time practically oriented.

In connection with the dissertation, Dr. E. Borisova has presented three publications on the topic of the dissertation, in which she is the first author. One of the articles has been published in a journal with an impact factor. Five participations in congresses and conferences are presented, two of which are international. Part of the data presented in the dissertation are the result of three research projects funded by Medical University – Pleven in 2022, 2023 and 2024.

Conclusion

Based on the above, I consider that the dissertation thesis of Dr. Elena Dimitrova Borisova represents a fully completed work of excellent scientific quality and significant practical application. The scientific work is correctly structured, with appropriately selected methodology, fulfilled objectives and reliable scientific and applied results that constitute an original contribution and meet the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, its Implementing Regulations and the Regulations of Medical University – Pleven.

The presented scientific work demonstrates that Dr. Elena Borisova possesses the necessary theoretical knowledge and professional skills, clearly demonstrating qualities and abilities for independent conduct of scientific research.

Therefore, I give my positive evaluation and confidently propose that the esteemed scientific jury award the educational and scientific degree “Doctor (PhD)” to Dr. Elena Dimitrova Borisova.

/.. На основание чл.59 от ЗЗЛД

05.12.2025

Assoc. Prof. Dimitar Nikolov, MD, PhD